

друге, підвищує мотивацію та залученість працівників, адже співробітники розуміють, що їхня робота має сенс, співвідноситься з їхніми особистими цінностями та приносить користь суспільству. По-третє, посилює конкурентоспроможність компанії, адже корпоративна культура на основі цінностей стає нематеріальною конкурентною перевагою, яку складно копіювати конкурентам. По-четверте, забезпечує стійкість підприємства у кризових ситуаціях, оскільки спільні цінності виступають фактором єдності та адаптивності колективу.

Таким чином, ціннісно-орієнтована система управління корпоративною культурою є **ефективним стратегічним інструментом розвитку підприємства**, що забезпечує його стабільність, соціальну відповідальність та конкурентні переваги.

Список використаних джерел:

1. Олійник Т.І. Кривицька Н.В. Сучасна роль корпоративної культури в управлінні людськими ресурсами в організації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 66–69.
2. Климчук О.В. Принципи формування енергетичної політики України на засадах конкурентоспроможності в умовах економічного розвитку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2016. Вип. № 7 (11). С. 64–73.
3. Семикіна М. В. Беляк Т. О. Діагностика впливу корпоративної культури на стан соціально-трудових відносин. *Соціально-трудові відносини: теорія та практика: зб. наук. пр.* Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ: 2015. № 2 (10). С. 54–63.

УДК 658.5:004

Бедрак Вікторія

Здобувачка вищої освіти вищої освіти факультету права, публічного управління і менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

Науковий керівник: Зубар Іван, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту факультету права, публічного управління і менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ключові слова: цифровізація, бізнес-процеси, управління, ефективність, підприємство.

В умовах сучасного динамічного розвитку світової економіки питання цифровізації бізнес-процесів набуває особливої актуальності, оскільки розвиток технологій, поява штучного інтелекту та аналітичних систем докорінно змінюють підходи до управління підприємствами. Сучасні компанії стикаються з потребою підвищення ефективності, зниження операційних витрат і швидшого прийняття управлінських рішень в умовах високої конкуренції. Цифрова трансформація дозволяє вирішити ці проблеми завдяки автоматизації процесів, інтеграції даних у єдині інформаційні системи, розвитку електронного документообігу та підвищенню прозорості управління.

У наукових дослідженнях поняття цифровізації бізнес-процесів здебільшого розглядається як один із ключових інструментів модернізації управління підприємством. За визначенням О. Бавика, цифровізація – це «системний процес впровадження цифрових технологій у всі сфери діяльності підприємства, що спрямований на підвищення продуктивності та ефективності управління» [1, с. 17]. Ю. Лазаренко пропонує розглядати цифровізацію бізнес-процесів як «інструмент стратегічного розвитку, який забезпечує оптимізацію ресурсів, покращення якості управлінських рішень і створення конкурентних переваг на ринку» [2, с. 5]. Тим самим, автори підкреслюють, що цифровізація не обмежується автоматизацією окремих операцій, а формує нову логіку

менеджменту організації, засновану на динамічному розвитку та оптимізації управлінських процесів у режимі реального часу.

Основними цілями цифровізації є підвищення швидкості обробки інформації, зменшення витрат, автоматизація рутинних процесів і забезпечення більш якісного контролю за діяльністю підприємства [3, с. 178]. Окрім цього цифровізація дозволяє отримати вищу якість продукції та підвищити економічні показники господарської діяльності за рахунок підвищення продуктивності [6, с. 7]. Серед основних технологій, що використовуються у цьому процесі, варто виокремити ERP-системи (для управління ресурсами), CRM-платформи (для управління відносинами з клієнтами), Штучний інтелект та Machine Learning (для автоматизації прийняття рішень, прогнозування попиту, оптимізації цін), IoT (для підвищення ефективності виробництва та логістики), хмарні сервіси та аналітичні системи обробки даних. Зазначені технології дозволяють скоротити час закриття фінансового періоду, забезпечити точність прогнозування запасів, оптимізувати швидкість обробки скарг клієнтів та ін.. Для кращого розуміння впливу цифровізації на ефективність управління слід розглянути приклади українських компаній, які успішно впровадили сучасні технології у свої бізнес-процеси [4, с. 255].

Одним із лідерів цифрової трансформації є компанія «Нова пошта», де автоматизовані сортувальні центри, електронний документообіг та мобільні додатки для клієнтів дозволили значно скоротити час обробки відправлень і підвищити якість логістичних послуг. Не менш показовим є досвід ТОВ «Розетка. УА», що створила відомий маркетплейс Rozetka. Компанія використовує CRM- і WMS-системи для управління замовленнями, складськими запасами та комунікацією з клієнтами. Вдалим прикладом у фінансовій сфері є АТ КБ ПриватБанк та ТОВ «Монобанк», які демонструють повну цифровізацію клієнтського обслуговування, забезпечуючи швидкість транзакцій, безпеку даних і зручність взаємодії з користувачами [5, с. 38].

Проте, не зважаючи на розвиток цифрових технологій, є певні труднощі та проблеми, що стримують повноцінну цифровізацію бізнес-процесів на

українських підприємствах. Серед основних варто відзначити обмежене фінансування цифрових проєктів, нестачу кваліфікованих фахівців у сфері ІТ, недостатній рівень цифрової культури персоналу та опір змінам з боку керівництва. Окрім цього, додатковим бар'єром залишається низький рівень кібербезпеки й відсутність чіткої стратегії цифрового розвитку на багатьох підприємствах [1, с. 22].

З метою усунення зазначених проблем та підвищення ефективності управління підприємством за рахунок розвитку цифровізації бізнес-процесів необхідними кроками є:

- удосконалення управлінських підходів до оцінювання рівня цифрової зрілості підприємств та формування системи універсальних індикаторів ефективності цифрової трансформації;
- дослідження управлінських практик українських компаній у впровадженні цифрових платформ для інтегрованого управління ресурсами, процесами та клієнтськими відносинами;
- розроблення механізмів менеджменту змін, спрямованих на підвищення цифрової компетентності персоналу та мінімізацію опору трансформаційним процесам;
- аналіз впливу інструментів державної політики, податкових стимулів і національних стратегій цифровізації на формування конкурентоспроможного та інноваційно-орієнтованого бізнес-середовища [1, с. 18].

Таким чином, проведене дослідження чітко засвідчує, що цифровізація бізнес-процесів є ключовим та багатофакторним чинником підвищення ефективності управління підприємством. Крім того, на управлінському рівні цифрові технології забезпечують швидше та більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень. Однак, успішне впровадження цифровізації вимагає системного підходу, який повинен включати не лише модернізацію ІТ-інфраструктури та впровадження передових інструментів (ERP, CRM), а й інвестиції у цифрову культуру персоналу, подолання опору змінам та

підвищення рівня кібербезпеки. У перспективі, подальший розвиток інтелектуальних цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту, сприятиме розширенню можливостей прогнозування та подальшій оптимізації взаємодії між структурними підрозділами.

Список використаних джерел:

1. Бавико О.Є. Цифровізація бізнес-процесів як елемент стратегії сталого смарт-розвитку підприємницьких структур. *Economic Journal Odessa Polytechnic University*. 2023. № 2 (24). С. 15–24.
2. Лазаренко Ю.О. Цифровізація бізнес-процесів як фактор підвищення ефективності діяльності підприємств. *Стратегія бізнесу: українські реалії та можливості конвергенції з ЄС: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. Київ: КНЕУ, 2023. С. 167–171.*
3. Семенчук Т.Б., Ліченко В.Ю. Удосконалення бізнес-процесів підприємства в умовах диджиталізації. *Проблеми економіки*. 2023. № 2 (56). С. 176–181
4. Островська Г., Шерстюк Р., Ціх Г. Управління бізнес-процесами в умовах цифрової трансформації підприємств. *Матеріали конференції / науковий журнал*. 2024. С. 254–275.
5. Кретов Д.Ю., Міндова О.І. Цифровізація банківського сектору України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 35–44.
6. Bereziuk S., Zubar I. Streamlining the usage of organic animal husbandry as a determinant of increasing agricultural production efficiency // *The Scientific Heritage*, 2020, № 46-7(46). – P. 3-10.

УДК 378.014:005.32

Білоусова Аліна

Здобувачка вищої освіти факультету права, публічного управління і